

Епидемиолошки подаци - Глобално оптерећење раком у свету

Према последњим проценама Светске здравствене организације и Међународне агенције за истраживање рака за 2022. годину, оболевање од малигнух болести у свету је порасло на готово 20 милиона људи и регистровано је 9,7 милиона смртних случајева од свих локализација малигнух тумора у 2022. години. Процењује се да у свету са дијагнозом малигнух тумора која је постављена током протеклих пет година живи 53,5 милиона људи. Током живота једна од пет особа ће оболети од рака у свету, а један од девет мушкараца и једна од дванаест жена ће умрети од неког облика малигне болести.

Глобално оптерећење раком у свету

Према проценама, у 2022. години готово половина нових случајева малигнух болести (49,2%) и 56,1% смртних случајева од рака у свету се регистровало у Азији. То је делом последица и чињенице да на овом континенту живи више од 60% светске популације. У Европи, која чини само 9,0% светске популације, регистровано је 22,4% нових случајева рака и 20,4% смртних случајева од малигнух болести. За разлику од Европе, у Америци (Северној и Јужној) која чини више од 13,5% светске популације, регистровано је 21,2% новооболелих и 14,9% умрлих од рака. Већи проценат смртних случајева од рака у односу на проценат новооткривених случајева је регистрован у Азији и Африци (7,8%; 5,9%) што се може се довести у везу са већим учешћем одређених локализација рака које имају лошију прогнозу, мање преживљавање и са тиме да у многим земљама у Азији и Африци постоји ограничени приступ здравственој заштити и правовременој дијагностици и лечењу.

Водеће локализације рака у свету

Рак плућа, рак дојке и рак дебелог црева су водеће локализације рака у оболевању и у умирању. Рак плућа је најчешће дијагностиковани малигни тумор и чини 12,4% свих нових случајева рака и 18,7% свих смртних случајева од рака код оба пола. Рак дојке код жена је најчешће дијагностикован малигни тумор после рака плућа и чини 11,6% свих новооткривених случајева рака у свету. Следе га рак дебелог црева (9,6%), рак простате (7,3%) и рак желуца који чини 4,9% свих нових случајева од рака у свету код оба пола.

Рак плућа је најчешћи узрок умирања од малигнух болести у свету, затим рак дебелог црева (9,3%), рак јетре (7,8%), рак дојке (6,9%) и рак желуца који чини 6,8% свих смртних случајева од рака у свету код оба пола.

Водеће локализације у оболевању код мушкараца су рак плућа, рак простате и рак дебелог црева, а у умирању то су рак плућа, рак јетре и рак дебелог црева. Код жена водеће локализације у оболевању и умирању су рак дојке, рак плућа и рак дебелог црева.

Рак грлића материце и даље представља јавноздравствени проблем у 25 земаља у свету, од којих је већина у субсахарској Африци. Према проценама, рак грлића материце је осми најчешћи малигни тумор у оболевању (3,3%) и девети узрок умирања од малигнух тумора у свету (3,6%).

Повећано оптерећење раком је последица неколико фактора, од којих су најзначајнији укупан пораст становништва и продужено очекивано трајање живота, али и промена учесталости одређених фактора ризика рака повезаних са социјалним и економским развојем који утичу на функционисање здравственог система.

До 2050. године процене су да ће се број новооткривених случајева рака у свету увећати за 77%. Осим продуженог очекиваног трајања живота и даље ће бити присутни познати фактори ризика, пушење, алкохол и гојазност, али и висока учесталост фактора ризика из животне средине, загађење ваздуха. И у развијеним и у неразвијеним земљама апсолутни број новооболелих особа од рака ће порастати: у развијеним земљама за 4,8 милиона нових случајева до 2050. године, али овај пораст у неразвијеним земљама ће износити 142%, а у средње развијеним 99%. У овим земљама удвостручиће се број умрлих особа од рака.